

ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

Кафедра соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-методичної
та наукової роботи
Г. Ю. Шаркова

_____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладні методики соціальної роботи

галузь знань **1301 «Соціальне забезпечення»**

напрямок підготовки **6.130102 «Соціальна робота»**

форма навчання **денна**

(Шифр за ОПП ПП 18)

Кіровоград – 2016 рік

Робоча програма «Прикладні методики соціальної роботи» для студентів за напрямом підготовки 6.130102 «Соціальна робота», 2016 року – ____ с.

Розробники: доцент кафедри соціальної роботи Тернавська Т.А., к.пед.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи
Протокол від _____ 2016 року № ____

Завідувач кафедри _____ (В.Д. Косенко)
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»
Протокол від _____ 20__ року № ____

_____ 20__ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

1. Опис навчальної дисципліни: «Прикладні методики соціальної роботи»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 1301 «Соціальне забезпечення» (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.130102 «Соціальна робота» (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Соціальна робота	Рік підготовки: 2016 – 2017 н. р.	
Індивідуальне(і) науково (навчально) – дослідне(і) завдання <i>Змістовий модуль 1. Творча діяльність як передумова соціалізації особистості клієнта. Змістовий модуль 2. Прикладні методики як засіб соціально-терапевтичного впливу на</i>		I семестр	II семестр
Загальна кількість годин – 120 год.		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 1 сем. – 2; 2. сем – 2,5 самостійної роботи студента 1 сем. – 2,5; 2 сем. – 3.		Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	16 год.
	Практичні		
	8 год.		16 год.
	Семінарські		
	год.		год.
	Лабораторні		
	год.		год.
Самостійна робота та індивідуальні завдання:			
21 год.	43 год.		
залік		екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 24:64

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Прикладні методики соціальної роботи» ознайомити з основами технологій та методик соціальної роботи, підкреслити важливу роль методик соціальної роботи, теорій соціального управління, знати різноманітні галузі соціальної роботи, розглянути функції прикладних методик соціальної роботи на різних рівнях.

Загальноосвітня (навчальна) – сприяти становленню сучасного висококваліфікованого фахівця соціальної роботи; на підставі вивчення прикладних методик соціальної роботи та їх законів як специфічного соціального явища.

Розвиваюча – формувати й розвивати знання з основ методики та технології соціальної роботи, навчити їх аналізувати соціологічні методики і технології, виробити навички самостійного аналізу соціологічних явищ, уміння застосовувати отримані знання при оцінюванні конкретної ситуації, сприяти оволодінню умінь та навичками, які потрібні у професійній діяльності.

Виховна – формувати переконання та ціннісні орієнтації студентів відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості, виховувати активну громадську позицію, сприяти усвідомленню ролі та значення методичних аспектів соціальної діяльності в становленні Української держави; сприяти розвитку в майбутніх соціологів культури менеджменту, професійних й особистих якостей.

Завдання оволодіти методологією та технологією соціальної роботи, що дозволить майбутнім соціальним працівникам вести організаційно-управлінську, діагностичну, профілактичну, реабілітаційну та адміністративну роботу в різних соціальних закладах.

Предмет: прикладні методики соціальної роботи, технології соціальної роботи, типи організаційних структур галузевих служб соціальної роботи.

В процесі вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- функції соціальної роботи як особливого виду діяльності;
- відрізнити такі поняття як «методики соціальної роботи», «технології соціальної роботи».

Вміти:

- аналізувати проблеми управління соціальною роботою;
- керувати майбутньою діяльністю соціального працівника;
- застосовувати професійні, морально-етичні та духовні якості у відповідній ситуації, методи вирішення конфліктів.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Творча діяльність як передумова соціалізації особистості клієнта.

Змістовий модуль 1. Прикладні методики як засіб соціально-терапевтичного впливу на особистість

Тема 1. Предмет і методи в соціальній роботі. Предмет і завдання в соціальній роботі. Зміст і структура прикладних методик в соціальній роботі. Зв'язок прикладних методик в соціальній роботі з іншими науками та її роль у пізнанні навколишнього світу.

Тема 2. Соціальна терапія як та її вплив на соціалізацію клієнта соціальної роботи

Поняття соціальної терапії. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта як одне з першочергових завдань соціального працівника. Творча діяльність як передумова соціалізації особистості, поняття творчості. Терапевтичні можливості мистецтва.

Тема 3. Мистецтво та його терапевтичні можливості (історичний ракурс)

Художня діяльність як засіб розвитку особистості. Особливості розвитку мистецтва до нашої ери. Використання терапевтичних можливостей мистецтва в Україні.

Тема 4. Особливості образотворчого мистецтва та його роль у розвитку особистості

Види і жанри образотворчого мистецтва. Графіка. Види графіки. Живопис та його види. Жанри живопису. Скульптура, жанри скульптури. Поняття композиції як основи художнього твору. Закони композиції.

Тема 5. Види декоративно-ужиткового мистецтва та його застосування у соціальній роботі

Поняття та види декоративно-прикладного мистецтва. Вироби з кераміки та скла. Виготовлення текстильних виробів. Вироби з дерева і металу. Використання законів композиції у виробах декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 6. Соціально-психологічні особливості різних категорій сімей та дітей

Групи клієнтів, що потребують терапевтичного втручання. Соціально-психологічні особливості дітей та батьків з неблагополучних сімей. Психоемоційний розвиток дітей-сиріт, що виховуються в інтернаті. Соціально-психологічні особливості осіб з обмеженими функціональними

можливостями. Психологічна характеристика осіб, що стали жертвами насильства у сім'ї. Соціально-психологічні особливості дезадаптованих дітей та молоді.

Тема 7. Особливості застосування прикладних методик з людьми похилого віку

Характеристика духовних та психологічних потреб людей похилого віку. Значення прикладних методик для роботи з людьми похилого віку. Використання соціальним працівником прикладних методик при роботі з даною категорією клієнтів. Визначення ефективних методик для людей похилого віку.

Тема 8. Роль прикладних методик для розвитку та активізації внутрішніх ресурсів клієнта

Характеристика основних завдань соціального працівника стосовно клієнта. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта – як одне з головних завдань соціальної роботи. Значення прикладних методик для розвитку внутрішніх ресурсів клієнта. Поняття творчості.

Змістовий модуль 2. Технології соціально-терапевтичного впливу на особистість засобами прикладних методик

Тема 9. Особливості соціально-терапевтичного впливу на особистість засобами прикладних методик

Роль художньої творчості у роботі з клієнтами соціальної роботи. Значення художньої діяльності для розвитку фізіологічних та психічних навичок клієнтів.

Тема 10. Технології застосування прикладних методик у роботі з сім'ями різного типу

Використання засобів мистецтва у роботі з різними типами сімей. Використання засобів мистецтва у роботі з неблагополучною сім'єю. Виконання декоративного виробу сім'єю як спосіб подолання конфліктів. Значення прикладного мистецтва для розвитку творчої уяви та фантазії обдарованої дитини, регуляція емоційного стану дитини та її батьків.

Тема 11. Використання ігрових елементів при роботі з сім'ями різного типу

Види іграшок. Функціональні особливості іграшки у розвитку особистості дитини. Гра як ефективний терапевтичний засіб роботи з дітьми та дорослими. Особливості використання іграшки у театральному мистецтві. Значення лялькового театру для роботи з клієнтами.

Тема 12. Ефективні способи форми поведінки соціального працівника з кризовими категоріями клієнтів

Стиль поведінки соціального працівника з різними групами клієнтів. Ефективний стиль поведінки з агресивними дітьми. Технології налагодження взаємодії з демонстративним та депресивним типом особистості клієнта. Ефективна поведінка соціального працівника при взаємодії з клієнтом-девіантом та людиною похилого віку.

Тема 13. Особливості застосування прикладних методик при роботі з дітьми-девіантами

Використання спеціальних методик та застосування методичних прийомів при виконанні малюнкових робіт з дитиною. Особливості проведення бесід з дитиною про образотворче мистецтво. Ефективні види малювання у роботі з дітьми-девіантами. Колір – діагностика емоційного стану дитини, зняття агресивності, тривоги, стану напруженості за допомогою образотворчого мистецтва.

Тема 14. Використання прикладних методик при створенні рекламно-інформаційних матеріалів

Поняття рекламно-інформаційних матеріалів та їх види. Розробка рекламно-інформаційних матеріалів за допомогою прикладних методик. Використання прикладних методик при виготовленні макету соціальної реклами та сувенірної рекламної продукції.

4. Структура навчальної дисципліни: «Прикладні методики соціальної роботи»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	інд. та с.р.		л	с	п	лаб	інд. та с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Предмет та методи менеджменту соціальної роботи												
Тема 1. Предмет і методи в соціальній роботі.	4	2				2						
Тема 2. Соціальна терапія як та її вплив на соціалізацію клієнта соціальної роботи	8	2		2		4						
Тема 3. Типологія менеджменту соціальної роботи	6	2				4						
Тема 4. Мистецтво та його терапевтичні можливості (історичний ракурс)	8	2		2		4						
Тема 5. Особливості образотворчого мистецтва та його роль	8	2		2		4						

у розвитку особистості													
Тема 6. Соціально-психологічні особливості різних категорій сімей та дітей	8	4	2		2								
Тема 7. Особливості застосування прикладних методик з людьми похилого віку	3	2			1								
Разом за змістовим модулем 1	45	16	8		21								
Тема 8. Роль прикладних методик для розвитку та активізації внутрішніх ресурсів клієнта	12	2	2		8								
Тема 9. Особливості соціально-терапевтичного впливу на особистість засобами прикладних методик	10	4	2		4								
Тема 10. Технології застосування прикладних методик у роботі з сім'ями різного типу	12	2	2		8								
Тема 11. Використання ігрових елементів при роботі з сім'ями різного типу	12	2	2		8								
Тема 12. Ефективні способи форми поведінки соціального працівника з кризовими категоріями клієнтів	14	2	4		8								
Тема 13. Особливості застосування прикладних методик у роботі з дітьми-девіантами	8	2	2		4								
Тема 14. Використання прикладних методик у створенні рекламно-інформаційних матеріалів	7	2	2		3								
Разом за змістовим модулем 2	75	16	16		43								
Усього годин	120	32	24		64								

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Композиція - основна складова художньої діяльності Методичні прийоми малювання олівцем. Зображення плоских предметів на площині	2
2	Технологія малювання предметів кольоровими олівцями. Кольорознавство та його терапевтична роль у роботі з клієнтами. Малі форми графіки. Малювання вітальної листівки. Методичні прийоми роботи з фарбами	2
3	Закони перспективи: розміщення зображення на площині. Застосування засобів передачі об'ємності. Технологія зображення кулі у просторі	2
4	Технології малювання птахів та тварин. Технології малювання голови людини. Методика малювання автопортрету з використанням засобів передачі об'ємності. Технологія малювання тіла людини	2
5	Технології малювання натюрморту акварельними фарбами	2
6	Особливості використання плакатного шрифту гуашшю. Технології виготовлення плакату соціальної реклами	2
7	Технологія виготовлення аплікації. Методичні прийоми при роботі над фото рамкою	4
8	Ліплення та його роль при роботі з різними категоріями клієнтів	2
9	Конструювання. Виготовлення сувенірних прикрас	2
10	Плетіння з ниток та особливості застосування ефективних технік плетіння з похилими людьми	2
11	Технологія виготовлення м'якої іграшки. Розробка сценарію п'єси для лялькового театру. Його роль при роботі з різними категоріями клієнтів	2

6. Самостійна та індивідуальна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і методи в соціальній роботі.	4
2	Соціальна терапія як та її вплив на соціалізацію клієнта соціальної роботи	4
3	Типологія менеджменту соціальної роботи	4
4	Мистецтво та його терапевтичні можливості (історичний ракурс)	4
5	Особливості образотворчого мистецтва та його роль у розвитку особистості	4
6	Соціально-психологічні особливості різних категорій сімей та дітей	4
7	Особливості застосування прикладних методик з людьми похилого віку	4
8	Роль прикладних методик для розвитку та активізації внутрішніх ресурсів клієнта	4
9	Особливості соціально-терапевтичного впливу на особистість засобами прикладних методик	8
10	Технології застосування прикладних методик у роботі з сім'ями різного типу	4

11	Використання ігрових елементів при роботі з сім'ями різного типу	5
12	Ефективні способи форми поведінки соціального працівника з кризовими категоріями клієнтів	5
13	Особливості застосування прикладних методик при роботі з дітьми-девіантами	5
14	Використання прикладних методик при створенні рекламно-інформаційних матеріалів	5

7. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)– дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- розв'язування та складання практичних, ситуативних задач різного рівня з теми, модуля або курсу;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- виготовлення схем, розроблення структурно-функціональних схем різних процесів, комплексів, складання карт, макетів екологічних проектів;
- написання есе, творчих завдань тощо.

8. Методи навчання

Лекція (проблемна, лекція-конференція тощо); семінарські заняття (семінари-диспути, дебати та ін.); практичні заняття (ділові та рольові ігри, моделювання ситуацій, виготовлення доробок тощо); консультації (групові, індивідуальні, дистанційні).

9. Методи контролю

Поточний контроль (рейтинг) – оцінювання за результатами семінарських, практичних занять.

Модульний контроль

Контроль самостійної роботи (захист індивідуальних науково-дослідницьких завдань)

Підсумковий контроль (залік/екзамен)

Ректорський контроль (виконання комплексних контрольних завдань)

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студентів відбувається на підставі наступних критеріїв:

1) Правильність відповідей (правильне, достатньо глибоке викладення теоретичних понять курсу).

2) Рівень усвідомлення матеріалу курсу і самостійність суджень.

3) Новизна навчальної інформації, рівень використання наукових (теоретичних знань) і правових норм.

5) Вміння користуватися засвоєними теоретичними положеннями.

Відповідь студента оцінюється і за формою, тобто з точки зору логічності, чіткості, виразності викладу навчального матеріалу.

“ВІДМІННО” ставиться студенту тоді, коли його відповідь бездоганна за змістом, формою, обсягом. Це означає, що студент у повній мірі з програмою засвоїв навчальний матеріал, викладений на лекціях, в підручниках, володіє знаннями, на заліку та семінарських заняттях дає чіткі відповіді на поставлені запитання, а також при рішенні завдань показує знання не лише основної але й додаткової літератури, нормативних джерел наводить власні судження, робить висновки, використовує знання з суміжних, галузевих дисциплін, вміє пов'язати вивчений матеріал з реальною дійсністю і легко використовує його для рішення практичних завдань. Мова студента повинна бути логічно обґрунтована і граматично правильна.

“ДОБРЕ” передбачає також високого рівня знань і вмінь. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять, правових норм, невеликі помилки у мові і стилі викладу.

“ЗАДОВІЛЬНО” передбачає наявність знань лише основного матеріалу; студент відповідає по суті питання і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь не повна, нечітка, містить неточності, дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при рішенні практичних задач.

“НЕЗАДОВІЛЬНО” ставиться, коли студент не знає значної частини матеріалу курсу, допускає суттєві помилки при висвітленні основних питань, при формулюванні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, не може провести зв'язок між теоретичним матеріалом і сучасною дійсністю, не може правильно вирішити конкретну задачу, зорієнтуватись в конкретній ситуації, робить велику кількість помилок в усній відповіді.

Поточне опитування та самостійна робота				Залік	Підсумок
Змістовий модуль 1					
T1	T2	T3	T4	10	100
15	15	15	45		

Поточне опитування та самостійна робота								Екзамен	Підсумок
Змістовий модуль 2									
T5	T6	T7	T7	T8	T9	T10	T11	10	100
5	10	5	5	10	5	5	35		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			екзамен	залік
90–100	A	відмінно	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	добре	
75–81	C		задовільно	
67–74	D	задовільно		
60–66	E	незадовільно	незадовільно	незараховано
менш 60	F		незадовільно	

10.1. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на практичних заняттях та виконання самостійної роботи

Максимальна кількість балів на всіх *практичних заняттях*: 60 балів. Оцінюється активність студента на практичному занятті та правильність його відповідей:

- відмінно – 5 б.;
- добре – 4 б.;
- задовільно – 3 б.;
- достатньо – 2 б.

Основні критерії оцінювання:

5 балів – правильне, точне, повне розуміння змісту теми, правильне виконання творчих та проблемно-ситуаційних вправ та завдань, розуміння і точне виконання бліц-тестувань.

4 бали – правильне, але недостатньо повне і недостатньо точне розуміння змісту теми, добре виконання творчих та проблемно-ситуаційних вправ та завдань, розуміння і достатнє виконання бліц-тестувань.

3 бали – недостатньо правильне і точне розуміння змісту теми, часткове виконання творчих та проблемно-ситуаційних вправ та завдань, невиконання бліц-тестувань.

2 бали – недостатньо правильне, неповне і недостатньо точне розуміння 50% основних фактів змісту теми, повне невиконання творчих та проблемно-ситуаційних вправ та завдань, невиконання бліц-тестувань.

2. Модульний контроль

Максимальна кількість балів за контрольну роботу – 30 балів. Усього з дисципліни передбачено 2 модульні контрольні роботи.

Оцінюється повнота та правильність відповідей:

- відмінно – 25-30 б.;
- добре – 20-25б.;
- задовільно – 15-20 б.;
- достатньо – 10-15 б.

3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) та самостійна робота

Максимальна кількість балів за виконане *індивідуальне науково-дослідне завдання*: 15 балів.

Оцінюється повнота та правильність виконання всіх завдань:

- відмінно – 90-100% усіх завдань;
- добре – 74-89% усіх завдань;
- задовільно – 60-73% усіх завдань;
- достатньо – 40-59% усіх завдань.

Максимальна кількість балів за *самостійної роботи*: 15 балів.
Оцінюється:

- читання, творче переосмислення інформації, її особистісна оцінка та наступне використання – до 5 б.;
- виконання окремих індивідуальних наукових завдань на розвиток професійних вмінь і навичок – до 5 б. за блок завдань;
- написання творчих письмових робіт – до 5 б.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

- 1) змістовність усних та письмових висловлювань: відповідність темі, розкриття теми, обґрунтованість відображення змістових намірів та форм їх реалізації;
- 2) когерентність: логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація комунікативного наміру;
- 3) теоретична адекватність: використання теоретичних знань відповідно до комунікативного наміру та визначеного рівня володіння теоретичним матеріалом;
- 4) наукова коректність: дотримання правил наукового викладу, запобігання плагіату, дотримання авторських прав, коректність та правильність наукових термінів.

Разом за весь курс дисципліни «Прикладні методики соціальної роботи» студент може отримати 100 балів.

11. Методичне забезпечення

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД) «Менеджмент соціальної роботи» – пакет навчально-методичних матеріалів: тези лекцій, плани семінарських, практичних занять і методичні вказівки до них, питання для самоконтролю, до модуль-контролю, заліку, завдання для самостійної та індивідуальної науково-дослідницької роботи (див. додатки).

12. Рекомендована література

Основна

1. Антонович Є.А. Педагогічне керівництво образотворчою діяльністю школярів: навч. посібник / Є.А. Антонович. – К.: 1990. – 170 с.
2. Антонович Є.А. Декоративно–прикладне мистецтво: навч. посібник / Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. – Львів: Світ, 1993. – 230 с.
3. Волков Н.Н. Цвет в живописи. 2–е изд. / Н.Н. Волоков. – М.: Искусство, 1984. – 74 с.
4. Гусакова М.А. Аппликация / М.А. Гусакова. – М.: Просвещение, 1987.
5. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти / М.А. Кириченко. – К.: Рад. школа, 1983. – 130 с.
6. Ковальчук Т.Й., Резниченко Н.И. Виды художественной работы с бумагой / Т.Й. Ковальчук, Н.И. Резниченко. – Одесса: Астропринт, 1998. – 79 с.
7. Ковальов О.Є. Методика викладання декоративно-прикладного мистецтва у початковій школі / О.Є. Ковальов. – Суми: 1998. – 228 с.
8. Кононко О.Л. Соціально-емоційний розвиток особистості (в дошкільному дитинстві) / О.Л. Кононенко. – К.: Освіта, 1998. – 240 с.
9. Жоголь Л.Е. Декоративное искусство в современном интерьере / Л.Е. Жоголь. – К.: Будівельник, 1996. – 149 с.
10. Полное руководство по рисованию / [гол. Ред.. С.С. Скляр]. – Харьков – Белгород: Клуб семейного досуга, 2009. – 256 с.
11. Соціальна робота: технологічний аспект / [за ред. проф., А.Й. Капської]. – К.: ДЦССМ, 2004. – 270 с.
12. Щербакова К.В. Реабілітація дітей з функціональними обмеженнями / [за ред. проф. А.Й. Капської]. – К.: ДЦССМ, 2002. – 180 с.

Додаткова література

1. Аксесуари жіночого одягу. – К.: Будівельник, 1999. – 300 с.
2. Артпедагогика и арттерапия. – М.: Издательский центр “Академия”, 2001. – 87 с.
3. Ганжа П.О. Таємниці українського ремесла / П.О. Ганжа. – К.: Мистецтво, 1996.- 304 с.
4. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв / П.О. Білецький. – К., 1973. – 68 с.
5. Богоявленская Д.Б. Пути к творчеству / Д.Б. Богоявленская. – М., 1981.
6. Бойчук М. Думки про мистецтво / М. Бойчук. // Живописна Україна. – К.: 1992. – №2. – 98 с.
7. Барташнікова І.А. Розвиток уяви та творчих здібностей у дітей 5–7 років / І.А. Барташнікова, О.О. Барташніков. – Тернопіль: Богдан, 1998. – 89 с.
8. Вихованці інтернатів про себе і своє життя / [О.М. Балакірева (кер. авт. кол.)]. – К.: Український інститут соціальних досліджень, 2000. – 132 с.
9. Волкотруб І.Т. Основи художнього конструювання / І.Т. Волкотруб. – К., 1998. – 130 с.
10. Глухенька Н.О. Петриківські розписи / Н.О. Глухенька. – К.:

Мистецтво, 1973. – 65 с.

11. Гусакові М.А. Аплікація / М.А. Гусакові. – М.: Просвіта, 1987. – 67 с.

12. Колошина І.П. Психологія творчої діяльності / І.П. Колошина. – М.: ЮНІТИ – ДАНА, 2003. – 270 с.

13. Левченко О.А. Творчість і креатотерапія / О.А. Левченко. – Луганськ, 1991. – 102 с.

14. Литвінець Є.М. Чарівні візерунки / Є.М. Левченко. – К.: Радянська школа, 1985. – 270 с.

15. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми з обмеженими функціональними можливостями / [Безпалько О.В., Едель С.В.] – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2001. – 270 с.

16. Сензюк П.К. Композиція в декоративному мистецтві / П.К. Сензюк. – К.: Радянська школа, 1988. – 136 с.

17. Соціальна підтримка дітей з обмеженими функціональними можливостями: методичні рекомендації / [авт. упоряд. Безпалько О.В., Губарева Т.Г.]. – К.: Логос, 2002. – 295 с.

18. Стуль М.П. Школьник в театрі / М.П. Стуль. – М.: Знання, 1983. – 78 с.

19. Шорхав Е.В. Композиція / Е.В. Шорхав. – М.: Просвещение, 1996. – 87 с.

20. Щербакова К.В. Діагностика творчих здібностей учасників художньо-творчих колективів / К.В. Щербакова // Соціалізація особистості. – К.: МО України, 1998. – 109 с.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Предмет і методи в соціальній роботі.
2. Предмет і завдання в соціальній роботі.
3. Зміст і структура прикладних методик в соціальній роботі.
4. Зв'язок прикладних методик в соціальній роботі з іншими науками та її роль у пізнанні навколишнього світу.
5. Поняття соціальної терапії.
6. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта як одне з першочергових завдань соціального працівника.
7. Творча діяльність як передумова соціалізації особистості, поняття творчості.
8. Терапевтичні можливості мистецтва.
9. Художня діяльність як засіб розвитку особистості.
10. Особливості розвитку мистецтва до нашої ери.
11. Використання терапевтичних можливостей мистецтва в Україні.
12. Види і жанри образотворчого мистецтва.
13. Графіка. Види графіки.
14. Живопис та його види. Жанри живопису. Скульптура, жанри скульптури.
15. Поняття композиції як основи художнього твору. Закони композиції.
16. Поняття та види декоративно–прикладного мистецтва.
17. Вироби з кераміки та скла.
18. Виготовлення текстильних виробів.
19. Вироби з дерева і металу.
20. Використання законів композиції у виробках декоративно–прикладного мистецтва.
21. Групи клієнтів, що потребують терапевтичного втручання.
22. Соціально–психологічні особливості дітей та батьків з неблагополучних сімей.
23. Психоемоційний розвиток дітей–сиріт, що виховуються в інтернаті.
24. Соціально–психологічні особливості осіб з обмеженими функціональними можливостями.
25. Психологічна характеристика осіб, що стали жертвами насильства у сім'ї.
26. Соціально–психологічні особливості дезадаптованих дітей та молоді.
27. Характеристика духовних та психологічних потреб людей похилого віку.
28. Значення прикладних методик для роботи з людьми похилого віку.
29. Використання соціальним працівником прикладних методик при роботі з даною категорією клієнтів.
30. Визначення ефективних методик для людей похилого віку.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

31. Предмет і методи в соціальній роботі.
32. Предмет і завдання в соціальній роботі.
33. Зміст і структура прикладних методик в соціальній роботі.
34. Зв'язок прикладних методик в соціальній роботі з іншими науками та її роль у пізнанні навколишнього світу.
35. Поняття соціальної терапії.
36. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта як одне з першочергових завдань соціального працівника.
37. Творча діяльність як передумова соціалізації особистості, поняття творчості.
38. Терапевтичні можливості мистецтва.
39. Художня діяльність як засіб розвитку особистості.
40. Особливості розвитку мистецтва до нашої ери.
41. Використання терапевтичних можливостей мистецтва в Україні.
42. Види і жанри образотворчого мистецтва.
43. Графіка. Види графіки.
44. Живопис та його види. Жанри живопису. Скульптура, жанри скульптури.
45. Поняття композиції як основи художнього твору. Закони композиції.
46. Поняття та види декоративно–прикладного мистецтва.
47. Вироби з кераміки та скла.
48. Виготовлення текстильних виробів.
49. Вироби з дерева і металу.
50. Використання законів композиції у виробках декоративно–прикладного мистецтва.
51. Групи клієнтів, що потребують терапевтичного втручання.
52. Соціально–психологічні особливості дітей та батьків з неблагополучних сімей.
53. Психоемоційний розвиток дітей–сиріт, що виховуються в інтернаті.
54. Соціально–психологічні особливості осіб з обмеженими функціональними можливостями.
55. Психологічна характеристика осіб, що стали жертвами насильства у сім'ї.
56. Соціально–психологічні особливості дезадаптованих дітей та молоді.
57. Характеристика духовних та психологічних потреб людей похилого віку.
58. Значення прикладних методик для роботи з людьми похилого віку.
59. Використання соціальним працівником прикладних методик при роботі з даною категорією клієнтів.
60. Визначення ефективних методик для людей похилого віку.
61. Характеристика основних завдань соціального працівника стосовно клієнта.
62. Розвиток та активізація внутрішніх ресурсів клієнта – як одне з головних завдань соціальної роботи.
63. Значення прикладних методик для розвитку внутрішніх ресурсів клієнта.
64. Поняття творчості. Роль художньої творчості у роботі з клієнтами соціальної роботи.

65. Значення художньої діяльності для розвитку фізіологічних та психічних навичок клієнтів.
66. Використання засобів мистецтва у роботі з різними типами сімей.
67. Використання засобів мистецтва у роботі з неблагополучною сім'єю.
68. Виконання декоративного виробу сім'єю як спосіб подолання конфліктів.
69. Значення прикладного мистецтва для розвитку творчої уяви та фантазії обдарованої дитини, регуляція емоційного стану дитини та її батьків.
70. Види іграшок. Функціональні особливості іграшки у розвитку особистості дитини.
71. Гра як ефективний терапевтичний засіб роботи з дітьми та дорослими.
72. Особливості використання іграшки у театральному мистецтві.
73. Значення лялькового театру для роботи з клієнтами.
74. Стиль поведінки соціального працівника з різними групами клієнтів.
75. Ефективний стиль поведінки з агресивними дітьми.
76. Технології налагодження взаємодії з демонстративним та депресивним типом особистості клієнта.
77. Ефективна поведінка соціального працівника при взаємодії з клієнтом-девіантом та людиною похилого віку.
78. Використання спеціальних методик та застосування методичних прийомів при виконанні малюнкових робіт з дитиною.
79. Особливості проведення бесід з дитиною про образотворче мистецтво. Ефективні види малювання у роботі з дітьми-девіантами.
80. Колір – діагностика емоційного стану дитини, зняття агресивності, тривоги, стану напруженості за допомогою образотворчого мистецтва.
81. Поняття рекламно-інформаційних матеріалів та їх види.
82. Розробка рекламно-інформаційних матеріалів за допомогою прикладних методик.
83. Використання прикладних методик при виготовленні макету соціальної реклами та сувенірної рекламної продукції.